

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Рев-402/04
Бања Лука, 26.12.2006. године**

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Драгослава Лукића, као предсједника вијећа, Петра Бајића и Стевана Савића, као чланова вијећа, у правној ствари тужилаца В. М., Б. М., П. М. и Љ. М., сви из Т., које заступа Н. Р., адвокат из Т., против туженог П. М. из Т., кога заступа З. Т., адвокат из Т., ради утврђења права власништва на некретнинама, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Т. Гж-31/04 од 22.09.2004. године, на сједници одржаној 26.12.2006. године донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Т. број П-27/03 од 14.11.2003. године одбијен је тужбени захтјев тужилаца (којим су тражили да се утврди да је тужилац М. В. поред 1/2 сувласничког дијела сувласник и још са 1/10 дијела на породичној стамбеној кући саграђеној на к.ч. 4679/184 уписане у зк. ул. 2660 к.о. Т. као и да је поред сукорисничког дијела од 1/2 суносилац права коришћења и од 1/10 дијела на к.ч. 4679/184 уписане у зк. ул. 2660 и к.ч. 4679/216 уписане у зк. ул. 3144 к.о. Т., као и да се утврди да су тужиоци М. Б., М. Љ. и М. П. сувласници на предметној кући са по 1/10 дијела саграђеној на наведеној катастарској честици).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Т. број Гж-31/04 од 22.9.2004. године жалба тужилаца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужиоци ревизијом побијају другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступака и погрешне примјене материјалног права са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се жалба тужилаца уважити, првостепена пресуда преиначити и удовољити тужбеном захтјеву, или да се побијана пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновни поступак.

Није поднесен одговор на ревизију.

Ревизија није основана.

Предмет спора је тужбени захтјев тужилаца којим траже утврђење да су сувласници са сувласничким дијелом наведеним у изреди првостепене пресуде на породичној кући изграђеној на к.ч. 4679/184 уписаној у зк. ул. 2660 и к.ч. 4679/216 уписане у зк. ул. 3144 к.о. Т., а по основу заједничког стицања у породичној заједници са правним предником туженог, оцем му Р. М.

Тужиоци М. В. и М. Б. су браћа са Р. М., оцем туженог који су браћа са тужиљом Љ. М., а сви су дјеца тужиоца П. М. који је умро током 2000. године док је отац туженог умро 16.4.1995. године. Предметна парцела је купљена током 1973. године из средстава породичног домаћинства тужиоца П. М. који је живио у селу Т., општина Т. гдје се бавио земљорадњом и сточарством. Тужилац В. М. је најстарије дијете тужиоца П. М. који је по занимању столар који се као и отац туженог Р. М. запослио прије 1970. године, као столар у предузећу Ј. у Т. а Р. М. као електричар се запослио у

предузећу М. у Т., који се није женио. Предметне парцеле су купљене током 1973. године и њих двојица као купци су означени у уговору о куповини тих парцела који су се у земљишним књигама првостепеног суда на основу тог уговора о куповини уписали као сувласници са по 1/2 дијела. Они су од надлежног управног органа прибавили грађевинску дозволу за градњу предметне куће, као и урбанистичку и друге сагласности везане за градњу спорне куће, и све су гласиле на њих двојицу. Градња спорне куће је довршена током 1979. године и састојала се од приземља и спрата, са посебна два улаза, и сваки од ових улаза означен је посебним бројем, један улаз са сјеверне стране спорне куће у који се уселио тужилац В. М., и други са јужне стране у који се уселио отац туженог Р. М., и сваки од ових улаза имали су одвојене све инсталације (водоводне, електро и друге), а током 1998. године у приземном дијелу куће туженог Р. М. уселио се њихов отац тужилац П. М., који је како је речено умро током 2000. године. Тужилац М. Б. у вријеме градње спорне куће био је запослен у болници у Т. и живио је у стану на којем је имао станарско право, а тужилца Ј. М. је такође била запослена у предузећу Л. у Т. и она није живјела у спорној кући осим једно краће вријеме и то у дијелу у који се уселио отац туженог Р. М. Да је отац туженог често одлазио на рад ван Т. и да је као електричар увео све електро инсталације док је тужилац В. М. као столар у спорну кућу уградио столарију. Да је отац туженог више пута подизао кредите у предузећу М. у којем је радио. Даље је утврђено да се тужиоци и отац туженог Р. М. прије извршене куповине земљишта на којем је изграђена спорна кућа нису писмено ни усмено споразумијели да се предметна кућа гради за све њих.

На основу утврђених чињеница првостепени суд закључује да спорну кућу тужиоци и отац туженог Р. нису стицали у заједници нити је између њих постојао договор да се иста гради као њихова заједничка кућа, а да из грађевинске дозволе, урбанистичке, електро и других сагласности које су све гласиле на тужиоца В. и оца туженог Р. М., као и чињенице да су њих двојица својим средствима градили спорну кућу уз помоћ оца им П. који је купио предметно земљиште на којем су се укњижили као сувласници и након довршења изградње спорне куће током 1979. године се укњижили као сувласници са по 1/2 дијела, у коју су се уселили сваки од њих у одвојени до куће са посебним улазом и са одвојеним свим инсталацијама из чега произилази да су грађењем стекли право сувласништва, а не да су спорну кућу градили тужиоци. Стога првостепени суд сматра да тужбени захтјев тужилаца није основан па је исти одбијен.

Чињенична утврђења и правни став првостепеног суда прихватио је и другостепени суд.

Наведене повреде одредаба парничног поступка на које се указује у ревизији, на које су ревиденти указали још у својој жалби против првостепене пресуде, а сада их понављају и у ревизији уз напомену да се другостепени суд на њих "уопште не осврће и не даје разлоге у образложењу пресуде ни једном ријечју", немају таквог значаја какав им придаје ревизија.

То се прије свега односи на жалбене, односно ревизионе наводе да "другостепени суд не спомиње чињенице да је покојни П. М. искључиво својим новцем добијеним од продаје стоке купио плац на којем је подигнута спорна кућа, па чак штавише не спомиње уопште исказ овог свједока кога је суд саслушао у својству парничне странке, нити се осврће на исказе тужиоца М. Б. и тужилца Ј. М., такође саслушаних у својству парничних странака".

Првостепени суд је, супротно тврдњама ревизије тужилаца, оцијенио исказе саслушаних свједока К. Ж., Ђ. М., Ђ. С., О. Ј., а затим оцијенио и исказе тужилаца М. В., М. Б., М. Ј., саслушаних у својству парничних странака и прочитао исказ тужиоца М. П., саслушаног у својству парничне странке, при чему је дао разлоге зашто је појединим исказима свједока поклонио вјеру и зашто није повјеровао дијелу исказа тужилаца саслушаних у својству парничних странака. Ако се прихвати оно што ревиденти тврде, да из исказа тужилаца произилази да међу њима није постојао никакав договор (споразум) да би се предметна кућа градила само за тужиоца В. М. и оца туженог Р. М., постоје и друге чињенице и околности, а прије свега грађевинска дозвола, урбанистичка, електро и друге сагласности, извршен упис у земљишним књигама права сувласништва на предметном земљишту, а затим упис права сувласништва након извршене изградње предметне куће, те њихово уселење у одвојене дијелове те куће са посебним улазима из којих произилази постојање прећутног

споразума да се предметна кућа гради у корист само њих двојице, а што је све објашњено у образложењу првостепене и другостепене пресуде.

Ни материјално право није погрешно примјењено на штету тужилаца када је одбијен тужбени захтјев.

Родбинска и економска заједница на чему инсистира ревизија тужилаца, не искључује могућност да њезини чланови стичу имовину само за поједине чланове те заједнице. Да ли они имовину стичу само за се (поједине од њих) или за заједницу, зависи о њиховој вољи која се има установити оцјеном свих одлучних околности.

Код чињеница које нису спорне међу странкама, да између тужилаца и оца туженог прије отпочињења градње спорне куће није постојао писмени нити усмени споразум да се иста гради за све њих и крај постојања чињеница и околности које су нижестепени судови током поступка утврдили, о којима је било ријечи, прије свега да је земљиште на којем је изграђена предметна кућа купљено из новчаних средстава прибављених у породичној заједници оца тужилаца и оца туженог П. М. и да су у уговору о куповини тог земљишта као купци означени тужилац В. М. и отац туженог Р. М. који су се на основу тог уговора у земљишним књигама првостепеног суда укњижили као сувласници са по 1/2 дијела а потом су на своја имена исходовали грађевинску дозволу за градњу спорне куће, те урбанистичку, електро и друге сагласности потребне за градњу спорне куће, који су својим средствима уз економску помоћ њиховог оца П. М. изградили и уселили се у спорну кућу током 1979. године, сваки од њих у посебан улаз са сјеверне и јужне стране куће у којима су одвојене све електро, водоводне и друге инсталације и те се године у земљишњим књигама првостепеног суда укњижили као сувласници са по 1/2 дијела и од тада је несметано користе за који период тужиоци нису оспоравали право сувласништва нити његовог кориштења, онда су нижестепени судови и по мишљењу овога суда правилно закључили да се из оваквог понашања тужилаца и оца туженог може закључити постојање прећутног споразума да се предметна кућа стиче само у корист тужиоца В.М. и оца туженог Р. М., на којој су по основу заједничког грађења стекли право сувласништва са по 1/2 дијела (чл. 13. Закона о основним својинско-правним односима - ("Службени лист СФРЈ", бр. 6/80 и 36/90).

Остали ревизиони наводи без утјецаја су на пресуђење у овом спору.

Нижестепене пресуде немају, према томе, недостатака на које указује ревизија, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Из тих разлога, а на основу одредби чл. 248. у вези са одредбом чл. 456. ст. 1. и 461. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске број 58/03 – 74/05").

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић